

اسلام مجموعی

اوں بش کوندہ بر حیقار

مسلمانلارڭ ئائىدە سەنە چالىشىر

صايىھ: ۴۹ ۱۰ محرم ۱۳۳۴ — ۶ تشرىن ئاتى ۱۳۲۱ يىل : ۲

قرآن كريم

سورة بقره [۱]

— بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ —

(۲۷۶) فائض يېتلار، حین بىتىدە شىطانڭ اجارىدىنى آدمىلار كېيىچىرىق
قالقارلار وبو جزا دىخى [اليش ويرشىدە فائض كىدو] دىكىلىرىشە مېنلىر.
حالىوکە جناب حق اليش ويرىشى حلال وفائضى حرام قىلدى. طرف بارىدىن
كلان اشبو امىز موعظىدىن صوڭىرە هەكىم مەفسىخ اوپوب فائض اكىندىن فراغت
ايدۇستە مەقدىما اكل ايتىش اولدىقى فائضى يېرسە اصحاب ناردىن اوپوب جەنەندە
بىخاد و دايم قالىر. (۲۷۷) جناب حق فائضك بىر كىتى قطع ايدى. ومال صدقە يى
بىر كاسىلە من زاد بىوروب بو بايدىم ارتىكاب كىناه ايدىنلارك هىچ بىرى سۈزە.
(۲۷۸) ائمچىق اهل اياندىن اوپوبىدە عمل صالح ايشلىنلار واقامە سلواء ايلە اعطای
زكەت ايدىنلار ايجىون تىزدەيدە اجر عظيم وار. بونلار ايجىون خوف و حزن
يوقۇر. (۲۷۹) اي مۇمنلار الله اتقا ايدىك و كىرچىكىن ايان ايدىنلاردىن ايسە كىز
فائضدىن بىقە قايلىش اولانلاردىن ارتق واز كىك. (۲۸۰) اكىر بولىلە يامازسە كىز
اكام اوڭىز كە الله و رسولى سزك محاربىزدر، اكىر فائضدىن تووه ايلە واز
كېرىسە كىز وائى مالكىز سز كىدر. بو سورەنە ئىلم ايمەمش و ئىلم كورسەمش
اوپورسەكتى. (۲۸۱) بو مدیيون ارىباب ضرورىدىن اوپوب تائىيە دىن كەنديسىچىزون

[۱] باشى ۳۸ نېھىي صايىھە.

طایینق - تبد - ایسه « واجب الوجود او لان حق تعالیٰ فی طائینقدرو . . .
 مشاوالیه مذکور و ساله‌نک صوکاریته دوغر و دیبور که نامازک قسم
 باطنیی شکل و صورتدن اوزاق و بوزولقدن مصوندر . . جهت و زمانه
 اشارت ایمکترین حق تعالیٰ نک برلکنی نفس ناطقه ایله طائینق و تصرع
 ایمکدر ؛ مشاهده حقله نفسک مظہر کمال اوله‌سی ، عقلیه و علمیه اتمام
 سعادتی ایسته‌مکدر . . .

یونماز سیلیه امر عقلی و فیض قدسی سای هدادن نفس ناطقه حیزینه
 ترول ایدر . . نامازینی بویوله قیلان برکیمه هوای حیواتیدن در جات
 عقلیه یه یوکسلیر « فیوضات ازلیه‌ی مطالعه ایدر . .

یغمیر اقدیز معراجده دویدیغی اذواق روحانیه ایله سرمست
 و مدھوش و داداچلری دریای مکافنه‌نک معنوی فیوضاتیله مغثی و ریهوش
 اولدقلری زمانک عقندم جناب حقه دعایدرو . و دیرکه « یاری ! » بن بوکیجه
 پک غرب برلدت لاهوی « دویدم ؛ ایسته‌یورم که هر وقت یونشوء قدسیه‌ی
 بولایم . . بکابر یول کوستو ! .. جناب حق نامازله امر بویورور . ایشه
 نامازک لیله معراجده-فرغن اولو نامسنه سبب یونشته عالیدر .

مرعش منارف مدیری

بسم آنبوی

ترجمه حال

عبدالله بن مسعود

کنیسی (ابو عبدالرحمن) در . (هذیل) قیله‌سنه منسوبدر . نسبی
 (هذیل بن مدرکة بن الیاس) . منتهی در . نبی ، اون ایکنچی بطنه نسب
 یغمیری ایله برلشیور . والده‌سی ده (هذیل) دن اولوب اسمی (ام عبد) در .
 یونک ایچون زمانده اکڑیا (ابن ام عبد) دیه یاد او توردی .

عبداللهک بابانی (مسعود بن غانم) ، قریشدن (عبد بن الحارث بن زهره‌نک) نک حلقی اولینی کی کندی ده بی زهره‌نک حلقی در [۱] عشره مبشره‌دن سعید بن زید و فاطمه بنت خطاب ایله برابر اسلام اویشدرا.

مشار ایه اسلامه کلئی شو صورته حکایه ایدیور :

برکون قیرده عقبه بن معیطک قویونلری کورویوردم . حضرت فخر علم اقدمن ابوبکر له برابر یانه کلدی . بین سوت ایسته‌دی . برقویون و برطاس کتیردم . پیغمبر مبارک المربیه اونی ملائمه صاغدی . و ابو بکره ویردی . ابو بکر ایجادی . بعده کندی و بن ایجادک . اونک ، یعنی حضرت محمدک وجه شریفده لمعان ایدن نور نیویه محبت ، بنده آرتندخه آتیوردم . او صفره‌ده پیغمبر اقدمن قرآن او قومیه یاشلاحدی . بن ، یار رسول الله بکا او کرت دیدم . او ، در حال ایله باشی مسح ایتدی وبکا ، بعض آیتلار او قویورق ، کله شهادت کتیره‌می تکلیف ایتدی . بن ده تردده لزوم کو دیمه‌وک دیدیکنی یادم [۲]

دین اسلامک مکده انتشارندن ، تخم هدایتک فلیرتمندن صوکرا قریشک اکثریسی بی اکرم اقدمن و اصحابه عداوتند ، ظلمدن ، اذادن کیری طورمیورلردى . اونک ایجون بر مدت پیغمبر من اصحابیه برابر [ارقم] (د . ض) ک اونده صاقلانق مجوزیتی حس ایشلاردى . [۳]

بوراده کیزله‌ن رفقاء نبودن برینک :

[۱] حلقی ، ایک کنه نک یکدیگرته هر بر خصوصه یاردم ایکه ایجون عین ایهی عادی در . یو عادت مریلر ارمته بیک زیاده تعم ایشندی . بعضًا بر قاج قیله‌ده یکدیگرینک حلقی اوله یلوردی (بی فطفان) و (بی اسد) بربیله مخانه عقد ایتکری کی ، (قریش) و احبابیش — که حریث خزانه ، خزیمه طائفه‌لرندن مشکلندی — قیله‌لری ده معاونت و نصرت متابله خصوصنده عهد و بیان ایتکری .

[۲] ارقی خضرتیرینک صفا جوارنده کی سالف اللہ کر اونی خلقای عباسیدن ابو جعفر التصور صافون آتش در . بعده بوئانه‌ی اوغلی محمد البیدیه با غلامش ، اوده (موسى الہادی) ایله (مارون الرشید) ک والدمی اولان حری (خیزان) مه دیده ایتکری که من کور او (دارالخیزان) نامیله سهرت بولشدر .

[۳] الاستیعاب ، اسدالابه

— هیهات که اسلامیت انتشار ایده‌لین بروی هیچ برکیمه سله فران او قویه‌مدی . دیسی او زویته ابن مسعود حضرت‌تلری : — بن کعبه به کیدر ، فران او قورم دیدی . فقط باشنه بروی ؟ سکا قورقاوز ، بر آدم لازم که عشیری و کنده‌لیک حامیلری چوچ او لسوون دیدی . عبدالله بن مسعود بالطبع بو سوزه قولاق آصادی . هان ایرنه‌سی کون ټوشلچ وققی کعبه‌ده یوکسک سله [سوره الرحمن] ای او قومه‌یه باشدادی . بونی کورن قریش مشارالیه اغیر صورت‌ده یار‌الانجیه قدر دوککده یکیکمه‌دیلر . چونکه : اونی مدافعه ایده‌جئ کیمسه‌سی یوقدی .

عبدالله بن مسعود ایکی دفعه جبسته هجرت ایتش بعده مدینه متوره‌یه کلشدر . بدرو غز استنده حاضر بولنهرق امت محمدک فرعونی (ابو جهل) ک کسیلش باشنى حضور رسالته کتیرمشدر . احد ، تندق ، خیر غز و هرنده و بیعة الرضوان ده حاضر بولنهرق حضرت پیغمبره خدمت ایتشدر . وفات پیغمبریدن صوکرا و قوعه کلهن محاربه‌لرک بعضی‌لرته و هله (یرموک) وقعة مشهوره‌ستنده بولنهرق حرب ایتشن و سوره (انفعال) او قویه‌رق جنود موحدی تشیع ایتشدر .

ابن مسعود حضرت‌تلری پیغمبر من ک نسیمه واقف او لانلدندرو . نعلاریجی ، یاصدقی ، مسوا کنی وصوی مخافغه ایدردی . قیصه بویلی و سیاجه پیغمبر منه بکزردی .

مشارالیه قراء کرامندرو . فران جیلیدن یتمنی سوره قدر حفظ ایشدو . بر کون رسول بختم اقتمنک ارزو سیله (سوره النسا) ای او قومنش و (فاذما جثا من کل امة شیدا و جثا بک على هؤلاء شیدا) آیت کریمه‌سنہ کنججه حضرت بن محمد (ص . م) : [تَسْكُنَا بِعِهْدِ أَبْنَاءِ أَبْعَدْ] بویور مشاردر . [۱]

پیغمبر من : [قرآنی درت کشیدن او کره‌نکتر : این ام عبد ، معاذ بن جبل ، ابی بن کعب ، سالم مولی ابی الحدیقه‌دن] بویور مشاردر . « قرآنی

[۱] اسدالظاہر

تزویل ایتدیک کی او قومق ایستین ، ابن ام عبد ک قرائی او زرہ او قوسون » و « بر کیمسه قرائی دیکله مهی سعوه رسه ابن ام عبدن دیکله سون » مائلندکی حدیثلر روایت او نشدر [۲] . كذلك (رضیت لامتی مارضی لها ابن ام عبد سخنی شیئه بنده راضی او لورم . و ابن ام عبد امیم ایچون خوشلاغادیانی شیدن بن ده خوشلاغام » [۳] حدیث شربنی ده مشهوردر .

(مواخاة) ائنسنده (زبیر بن العوام) ایله فارداش او نشدر . عبدالله و والدهسی حضرت پیغمبر ک شرف خدمتیاه بکام بیورلدقلرندن سر استجه حرم نبوی یه کیروب چیقه بیلرلردی .

کندنندن عبدالله بن عباس ، عبدالله بن عمر ، ابو موسی الاشعی ، عمران بن حصین ، عبدالله بن زبیر ، جابر ، انس ، ابو سعید المذنی ، ابو هریره ابو رافع . و تابعیند عقلمه ، ابو واٹل ، عیده ، قیس بن ابی حازم روایت ایتمشلدر .

اخلاق کاملیه مالک ، ورع و تقوی ایله متصف ، حلیم بر ذات عالیقدر ایدی .

رایند مصیب ایدی . بی ا کرم افدن : (لو کنت مؤمناً اخداً غیر مشوره لامر ایت ایم عبد = اکر بر کیمسه یه مشورت سز امر ایدیدم ایم عبد ایمه ایم ایدزم) بیور مثلمی دو .

عمر بن خطاب (ر . صه) سعد بن ابی وقاره کوفه یی بنا ایتدیرد کدن بر مدت صوکرا عمار بن یاسر له برابر عبدالله شه مذکوره کوندرمش و اورا اهالیسته شویله یازمشدی : « سزه (عمار بن یاسر) امیر و (عبدالله بن مسعود) ای معلم و وزیر او له وق کوندردم . او نلر ، اصحاب رسول الله ایلری کلنلرند و اهل بدودندو . او نلره اقتدا و اطاعتله سوزلری دیکله یکنز »

[۲] الاستیباب

[۳] الاستیباب

عثمان بن عفان (ر . صہ) زمان خلافتہ کوفہدن مدینہ یہ چاگیرلدی . کوفہلر برائیہ حق اول دیلو سادہ ، (عبداللہ) فتنہ قاپوسنی آجقدن احتراز ایدمرک امر خلیفہ یہ اطاعتہ کوفہدن مدینہ یہ کلش وایسے مدت حستکذاری بولنان رفتائی کراما یہ قاؤوشندرو .

مدینہ بہ بر مدت اقامت ایتدکدن صوکرا ہجرت نبویہ تک او توڑ ایکنچی سنسنده خستلئش و مرض موتنہ حضرت عثمان مشارالیہ زیارت ایتشدی . عثمان (ر . صہ) : نہدن شکایت ایتدیکنی و نہ ایستادیکنی سوال ایتش . (عبداللہ) ایسے کناعنین مشتکی واللہک رختہ مشتاق اول دینقی بیلدر مشدرو . حضرت عثمان ، ابن مسعودی تداوی ایچون طیب امر ایتش ایسہدہ او ، موافقہ ایتمش و بر آن اول و بنه قاؤوشہ یہ ایزو ایتدیکنی بیلدر مشدرو .

جازہ نمازی جانب ذی التورین طرفدن قیلدرلش و وصیتی موجنجہ کیچلین (بقیع) قبرستانہ دفن ایلدشدر . حین وفاتنہ یاشی آلتھی متباورزدی .

بعض محدثین و مورخین مشارالیہ عشرہ مبشرہ عدادیتہ ادخال ایدیورلر . جانب عبداللہ ، پک چوق نماز قیلار و اکثر کیچلر صباحلہ قدر یہ عبادتہ مشغول اولو زدی کیچہ لری عبادت انسانیہ کناء ایشامش اول اساندن خوف ایدمرک آغلارو دی .

صلوک درجہ متواضع بر ذاتی . اصحابین و تابعین بعضیاری ابن مسعود پیغمبرک او کا حسن توجہی اصحاب بدردن اولق کی هر کسے نصیب اولیان بر شرفہ نائلتی زحد و تقواسنی . . و سائر محساستی تعداد ایدمرک دنیا و آخرت مسعود اول دینقی سویلریہ صحابی مشارالیہ کمال تواضعنده : « اکر نفستنہ کنی سزہ ییلدریہ یہم باشہ طویراق صاحبادیکز » دیدی . [۱]

کوفہ یہ کیتیکنہ کنندی نئیع ایدنلار فارشی : ایشکز وارمی ؟ دیه صورمنش : « یوق » دیشلر . اودہ : او حالہ کیدیکز . زیرا بو تابع ایچون

[۱] طبقات الکبری

ذلت ، متبع ایچون قتهدر ، بیورمشلدر . هر کسه دامگا امر الهی . اطاعتدن
اخلاق حسنeden بحث ایدر و بر کیسه دنیاده بر ظالمی سوره الله تعالیٰ یوم
قیامتده او نکله خسر ایدر » بیورلرلردى

حالل فقیرلکه محبی ، حرام زنکنلکه محبتدن زیاده سوردی و « طاعه الله
ایچون تواضی ، معصیة الله ایچون شرفدن زیاده سودیرلردى .
ابن مسعود حضرتلىرى اکثريا :

« یاربی ! سندن زوال بولاز ایمان ، تو کتن نعمت ، سوئمهز کوز ایستم
و ابدی جتنده پیغمبرکله قومشوابق ارزو ایدرم » دیه دعا و مناجات ایدرلرلردى .
رضی الله عنہ

مکرینو